

Oddělení Státní bezpečnosti v N á c h o d ě

Čj. SB - 00141/68

dne 30. září 1968

Správa Státní bezpečnosti
vnitřní oddělení
H r a d e c K r á l o v é

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ~~

Analyza státobezpečnostní situace v okrese Náchod .
K čj. SB-0046/01-68 , ze dne 27.9.1968 .

Počet listů :

- 1) a) Od agenta SIMCI 7792 byly získány poznatky o zájmu centrálního úřadu Rakouské spolkové republiky vůči naším uprchlíkům do Rakouska . Vzhledem k tomu , že agent pracuje v akci I. správy MV , nelze poznatky specifikovat .
- b) Nebyly zjištěny poznatky .
- c) Nebyly zjištěny poznatky .

- 2) a) V době od 20.8.1968 byly zjištěny následující průjezdy CD :

SCHULZ Hildo brazilský diplomat , akreditovaný v Moskvě s osobním autem D -25-133 (CD) (SU) projížděl ČSSR přes Polsko do SSSR. Byl ubytován od 13.9. do 14.9.1968 v hotelu Beránek v Náchodě . Na parkovišti mu byla poškozena SPZ a reflektory .Případ řešilo OO VB Náchod . Státobezpečnostní poznatky nebyly zjištěny .

Dne 15.9.1968 v 19.50 hod. byl zjištěn průjezd italského diplomata z Polska do ČSSR vozem MI-B-69912 Fiat šedé barvy .

Dne 16.9.1968 v 15.30 hod. projel z PLR do ČSSR autem WZ -26-37 Mercedes tmavěmodré barvy dánský diplomat PETERSEN Olaf Braha nar. 12.6.1907 , který cestoval do Prahy .

Státobezpečnostní poznatky k projíždějícím diplomatům nebyly od důvěrnické sítě a agentury zjištěny .

b) V době po 20.8.1968 bylo v rámci okresu hlášeno celkem 71 VC , z nichž pouze jeden byl v kategorii 3. Po obsazení ČSSR , většina VC opustila území okresu a zůstal jen malý počet VC na soukromých návštěvách u konkrétních osob . Zde se převážně jednalo o VC , z hlediska Stb o nezajímavé. Operativní opatření bylo prováděno pouze k montérům italské firmy ROGORA Giuseppe nar. 29.3.1923 , který byl na montážních pracech v n.p. Rubena Náchod . Jak bylo zjištěno, ubytovacím hotelu Beránek , tento se pouze zajímal obecně o průběh událostí v ČSSR a možnost odcestování do Italie . Po konzultaci s italským velvyslanectvím v Praze vyčkal příjezdu dalšího montéra TOLA Guglielmo 28.8.1914 , který přicestoval 15.9.1968 na montážní práce do Rubeny . Oba odcestovali z ČSSR dne 25.9.1968 . Stb poznatky nebyly zjištěny . K žádnému z hlášených VC v rámci okresu nebyly zjištěny poznatky o tom , že by se zajímali o vojensko - politickou situaci . Pohyb VC po obsazení ČSSR značně poklesl .

3) a) V době před obsazením ČSSR byly zjištěny emigrace výjezdářů do KS a to 6 ti osob (Kasík , Hlavatý s rodinou , Čtvrtečka) . Po obsazení ČSSR , byly získány poznatky o zneužití výjezdů do KS k emigraci u 12 osob . Dalších 20 osob se dosud z KS do ČSSR nevrátilo , zda znužili výjezdu k emigraci se prověřuje . Rozborem napadlé emigrace bylo zjištěno , že se jedná z hlediska důležitosti jejich postavení v ČSSR o výzkumného pracovníka Orgatexu Česká Skalice ing. Sečku , pedagogicko-technického pracovníka učňovského střediska Stavostroj v Novém Městě n. Met. ing. Maťátku a redaktora okresních novin Nový čas ČEJKU . U prověřovaných emigrací se jedná o výzkumného pracovníka n.p. Tepna Náchod RAJSKÉHO a MUDr. JELÍNKA - lékaře . K 12 emigrujícím osobám byly zpracovány návrhy na zahájení tr. stíhání pro tr. čin dle § 109 tr. z. - opuštění republiky . Není dosud prověřena emigrace rodiny MACKOVÝCH , kde ing. MACKOVÁ je zaměstnána ve sledovaném podniku Výzkumu v Novém Hrádku .

Kromě emigrací , byly zjištěny v rámci okresu útky nebo pokusy útěků do KS . Jedná se o tyto případy :

SVITÁK Josef nar. 20.11.1939 slovenské národnosti , montér n.p. Kovotex Č. Kostelec, bytem Č.Kostelec předseda dílenského výboru ROH . Jmenovaný byl zadržen při pokusu o ilegální přechod do Rakouska dne 4.9.1968 v 11.30 hod. a je vyšetřován na VŠO KS SNB Brno . Jako důvod uvádí nespokojenost s poměry v ČSSR .

ŠTĚPÁN Petr nar. 13.5.1939 , české nár., zemědělský dělník bytem Jestřebí okr. Náchod , který byl zadržen při pokusu o ileg. přechod do Rakouska dne 10.9. 1968 v 02.00 hod. v hraničním pásmu Pasečná okr. Jindřichův Hradec . Při zadržení si vbodl dýku do břicha a je ošetřován v nemocnici Jindřichův Hradec . V Rakousku chtěl pracovat v zemědělství .

MILANOV Petr nar. 2.11.1949 , dělník Rubena , bulharský st. přísl., bytem Náchod Leningradská 258 .

ŠRŮTEK Miroslav nar. 16.10.1949 , dělník Pozemních staveb Hr. Králové , čsl. st. přísl., bytem Č. Kostelec Na Borku 31 .

TŘÍSKA Oldřich nar. 26.10.1950 , dělník Krajského zařízení pro obnovu památek v Náchodě , bytem Náchod Nerudova 1339 , čsl. st. přísl.
Všichni jmenovaní byli zadrženi dne 17.9.1968 v 9.20 hod. u obce Hájek okr. Cheb v prostoru PS útvaru Svatý Kříž při přechodu o ilegální přechod do Bavorska . Při výslechu na VŠO KS-SNB Plzeň uvedli , že byli nespokojeni s poměry v ČSSR .

- b) Od doby obsazení ČSSR se vrátilo do ČSSR celkem 160 osob-výjezdářů z našeho okresu , kteří vyjeli do KS .
Podle směrnic S-Stb byly z těchto osob typovány osoby , se kterými byl prováděn pohovor s cílem získat poznatky o zájmu nepřátelských rozvědek , emigrantských center a jiných organizací . Z vytěžení vytypovaných osob byly získány jen

obecné poznatky o činnosti našich občanů v zahraničí a organizované pomoci k jejich materiálnímu zabezpečení. Žádná z vytěžených osob nebyla kontaktována pracovníky cizí rozvědky nebo uprchlických center.

Vytěžením Vlastimily KLEJŠMÍDOVÉ učitelky z Jaroměře III, která byla na org. zájezdu CKM Praha v NSR, bylo zjištěno, že nad jejich výpravou měla patronát redakce časopisu Frankfurter Nachrichten. Z této redakce navštívil výpravu několikrát starší muž, údajně redaktor, který prováděl s účastníky zájezdu besedu o poměrech v ČSSR po lednu 1968, o mezinárodní situaci, situaci v Izraeli, ve Vietnamu a pod. Zajímal se zejména o názor našich turistů na demokratizační proces, kolik občanů s ním souhlasí a jaký je názor na západo-německého vůdce mládeže DUTSCHEHO. Přesto, že beseda byla dobrovolná, zúčastnili se jí všechny turisté a při odpovědích na jeho otázky žádali, aby jejich odpovědi nebyly zveřejňovány.

Z vytěžení náměstka podn. ředitele n.p. Kovopol v Polici n. Met. Jany FULKY, který byl ve styku s příslušníkem rak. policie, Josefem ZEKOLLEM, bylo zjištěno, že uvedený příslušník neznal žádné pokyny k péči nebo využití čsl. občanů v Rakousku v době obsazování ČSSR.

- 4) a) V bývalém přípravném výboru K 231 v Náchodě se aktivizoval amnestant Rudolf MACEK a Vladimír BACHTÍK. Byla svolána ustavující schůze na kterou se mělo dostavit kolem 400 osob. O své činnosti informovali jak ONV tak OÚ KSČ Náchod. Po zákazu činnosti MV byli předvoláni na ONV k s. Hanzlovi, kde s nimi byla projednána otázka zákazu činnosti, k čemuž oba prohlásili, že přípravný výbor činnost ukončuje. Další poznatky Stb charakteru nebyly získány.

b) Pokusy o vytvoření organizace KAN byly zjištěny v Broumově a Hronově; tato činnost však byla ve stadiu příprav. Zákaz činnosti této organizace byl projednán ONV Náchod s exponovanými osobami z těchto míst, které prohlásily, že činnost ukončují. Další poznatky Stb charakteru nebyly získány.

- c) Snaha o aktivizaci býv. soc. demokratické strany byla zjištěna pouze v Hronově, kde v minulosti byla realizována činnost pravicových soc. dem. Tato snaha skončila po vstupu vojsk varšavské smlouvy do ČSSR. Další státobezpečnostní poznatky nebyly zjištěny.
- d) V době obsazování ČSSR vojsky varšavské smlouvy bylo téměř ve všech místech zdejšího okresu organizováno neznámými živly vylepování různých letáků, plakátů a hesel proti vstupu vojsk do ČSSR. Po návratu čl. ústavních činitelů bylo organizováno opatření lidovou správou k odstranění urážejících nápisů, hesel a letáků. Po těchto opatřeních se nevyskytly žádné případy organizovaného vylepování plakátů, letáků a hesel. V poslední době byl vyvěšen na náměstí v Novém Městě n. Met. plakát s uvedením osob, kterým vyhovuje "okupace" ČSSR. Příklad řeší Okr. OVB zde. Počátkem září 1968 byl předán anonymní dopis zasláný neznámým pisatelem učiteli Zálišovi z Broumova, který mu vyhrožuje pomstou za kolaboraci ve prospěch spojeneckých vojsk. Příklad předán Okr. OVB. V Č. Kostelci bylo vytištěno v n.p. Tepna 12 asi 30 výtisků informací o tiskové konferenci předsedy vlády s. Černíka o výsledku moskovských jednání. Tato informace byla shodná s oficiální informací v tisku a televizi a kromě toho informovala o dalších okolnostech jednání. Po projednání OV KSČ a ONV byly tyto výtisky ztaženy z oběhu. Dále byl předán anonymní dopis adresovaný MNV Česká Skalice, kde neznámý pisatel informuje o kolaborační činnosti a pro německé činnosti z druhé světové války Květoslava Hradeckého, nyní ředitele Orgatexu Česká Skalice. Příklad byl předán Okr. OVB, které podobný případ k osobě Květoslava Hradeckého řešila asi před dvěma měsíci. Pisatelem je učitel z Hronova, který veřejně proti Hradeckému vystupuje.
- 5) a) Poznatky o přípravách na ozbrojené akce, nebo o shromažďování zbraní v rámci okresu nebyly zjištěny.
- b) K fyzickým střetnutím s vojsky varšavské smlouvy v rámci okresu nedošlo. Po obsazení ČSSR došlo ke 3 dopravním nehodám s vojsky VS, z nichž v jednom případě bylo zahájeno okr. prokuraturou stíhání ve věci. Ve dvou případech byly zjištěny útoky proti představitelům spojeneckých států a to v Dobrošově a na Janovičkách. Oba případy jsou řešeny

okr. prokuraturou pro tr. čin , snižování vážnosti představi-
tele spojeneckého státu (Gomulky) a byly postoupeny
k VŠO SSTB Hradec Králové . Dále jsou OKr. odd. VB řešeny
případy poškození pomníků Sovětské armády a to v Náchodě -
Bělovsi , v Meziměstí , Jaroměři a Broumově .
Tyto případy jsou v součinnosti s okr. prokuraturou stíhány
pro poškození cizí věci .

- 6) a) Postoj spolupracovníků k úkolům Stb se nezměnil po provedené
prověrce spolupracovníků , ve které byly ti spolupracovníci,
kteří po lednu 1968 odmítali spolupráci, archivováni .
Spolupracovníci kteří zůstali v AIS jsou řízeni podle
pokynů , vyplývajících z nového zaměření Stb .
- b) V současné době bylo podáno ve 3 případech návrhy na
zahájení tr. stíhání pro tr. čin podle § 109 tr. z. - opuš-
tění republiky . / viz předcházející body /
- c) Negativní .
- 7) a) Celý kolektiv O-Stb Náchod se postavil jednomyslně za legá-
ní vládu a ústavní orgány ČSSR a plní úkoly , vyplývající
z rozhodnutí legálních ústavních činitelů . Současně se plně
postavil za nový akční program čsl. kontrarozvědky a nově
zvoleného ministra s. Jana Pelnáře .
- b) Extremní a anarchistické nálady nebo tendence k návratu
do předlednových poměrů se na zdejším O-Stb neprojevíly .
- c) Současná situace po reorganizaci je tato :
S. kpt. Šimek Josef , npor. Lokvenc Josef přemístění k OOVB
Náchod .
Kpt. Ježek přemístěn k OO VB Jaroměř
kpt. Kapek přemístěn k OO VB Červený Kostelec
Npor. Vít Řehoř , přemístěn k OO VB Broumov
Pprap. Ringl Jan , řidič , přemístěn k Okr. OVB Náchod
Kpt. Brodecký Bohumil a nstržm. Suchánek Karel - přechodně
přemístění k OPK Běloves .

V současné době zůstává k delimitaci na O-Stb :
mjr. Lang František , kpt. Bednář Jan , kpt. Toman Vladimír ,
kpt. Etrych Miroslav , npor. Veis Jaroslav , nstržm. Kohl
Zdeněk , prap. Kostelecká Marie , prap. Čapek Miroslav - řidič.
Zbývá dořešit přechodné přemístění soudruhů na OPK Běloves.

Náčelník O - Stb :

(mjr. L a n g František)

archiv
bezpečnostních
složek